

Nachl. Grimm 132, 3

Quartals i 64 i

quam multa hominū scia teneant. Namq; ut olim deficere sol homi-
nib; extinguiq; iussus ē. cū omniū animi hęc ipsa uicē p̄sentat. ut
quandoq; ab eadē parte sol. eodēq; tempore iterū defecerit. tunc sig-
nis omnib; ad idem principū stellisq; reuocatis expleto annū habeto.
Cui quidem anni. nondum uicesimā partē se no ēē conuersam.
Idem agere p̄seuerat. instans dissuasioni q̄te desiderande. Quam
cū locis arta nec in ipsis angustus aetna sup̄at. decesset. nunc non
solū p̄petuitatis ex p̄tem. s; nec ad unū annū metas posse
p̄pagari docet. Cui assertionis quę sit ratio dicam. Annus non is
solus ē. quę nunc communis omniū usus appellat. s; singulę seu lu-
minū. seu siderū. cūenso omnicele circulo. acerto loco in eundem
locū redit. Annus ē. Sic mensis lune anniē. intra quē celi ambi-
tū lustrat. Nā & luna mensis dī. quā gręco nomine luna mene
uocat. Virgili deniq; ad differentiationē lunaris anni qui breuis ē an-
nū. qui cursu solis conficit. significare uolens ait. Interea magnū
sol circū uoluit annū. magnū uocans solis comparatione lunaris.
Nā cursus quidē ueneris atq; mercuri. pene par soli ē. Martis
ū annū fere biennū tenet. tanto enī tempore celū circuit. Iouis
aū stella xii. & saturni xxx annos. in eadē circuitione ēsumit.
Hęc de luminib; ac uagis ut sepe relata iā nota sunt. Annū ū q̄
mundanū uocat. qui uere uertens ē. quia conuersione plene u-
niuersitatis efficit. largissimis scilicet explicat. Cui talis ratio ē.
Stelle om̄s / sydera quę infixa celo uident. quorū p̄prium mo

Deinde etiam
unde mensis

i annū.

Blu.

Nachl. Grimm 132, 3

STADT- und
PROTECTOR KUNSTGEWERBEMUSEUM
BERLIN

Signatur: Nedel. Himm
132,3 1311+

tum nūquā uisus human⁹ sentire & dephendere potest. mouent̃ tam.
& p̃ter celi uolubilitatē qua semper trahunt̃ suo quoq; accessu
tam sero p̃mouent̃. ut nulli hominū tam longa sit uita. que obser
uatione continua factā de loco permutationē in quo eas primum ui
derat dephendat. Mundani g̃ anni finis ē. cū stelle om̃s om̃aq;
sydera que a planis habet acerto loco ad eundē locū ita remea
uerint. ut ne unaquidē celi stella in alio loco sit. quā inq̃ fuit.
cū om̃s alie ex eo loco morte sint. adque reuerse anno suo fine de
derunt. ita. ut lumina quoq; cū erraticis quinq; in eisdē locis.
& partib⁹ sint. in quib⁹ incipiente mundano anno fuerunt. Hoc
aut ut phisici uolunt. p̃ annorū quindeci milia pacta comin
git. Ingo. sicut ann⁹ lune mensis ē. 7 ann⁹ solis xii menses. & alia
rū stellarū. huiusmodi anni quos supra retulim⁹. ita mundani an
nū quindeci milia annorū quales nunc cōputam⁹ efficiunt.
hile g̃ uere uerū ann⁹ uocandus ē. quē n̄ solis. u. u. m. asy. re
diti uerū m̃s. q̃ue stellarū omniū quē in quocūq; celo sunt.
ad eundē locū redit̃ sub eadē celi loci descriptione cōducit.
Vnde mund⁹ or̃ar. quia mundus p̃prie celū uocat. igit̃. sicut
ann⁹ solis non solum a kalendis ianuariis usq; ad easdē uocam⁹.
h̄a sequente p̃ kalendas die. usq; ad eundē diē. & a quoquūq;
cōsiliat̃ mensis die. usq; in diē eundē redit̃ ann⁹ uocat̃. ita hui⁹
mundani anni inueni sibi quisq; facit. quod cumq; decreuerit.
ut ecce nunc cicero ad defectu solis qui sub nomuli fine erigit̃.

les homines meant. ille p calidā totāq; cingens. rursus utriusq; regionis ex
trema finib; suis ambiens. binas in superiore atq; inferiore t're sup'ficie
insulas facit. Vnde tullius hoc intellegi uolens. n̄ dixit. omnis terra que
oā parua ē insula. s; omnis terra que colit̄ auobis que dā ē insula. quia
et singule de ^{or} in habitationib; parue quedā efficiunt̄ insule. oceano bis
eas ut dixim; ambiente. Omnia hec ante oculos locare potest de
scriptio substituta. ex qua n̄ri origine maris que totiūna ē & ru
bri atq; indici ortū uidebis. caspiūq; mare unde oriat̄. inuenies licet
non ignoret̄ eē non nullos qui ei de oceano ingressū negent. Nec dubiū
ē in illā quoq; australis generis temperatā mare de oceano similiter influe
re. S; describi hoc n̄ra attestatio non debuit. cui situs nob; incognit
pseuerat. Quod aut̄ n̄ram habitabile dicit̄. angustā uerticib; lateri
b; latiore. in eadē descriptione p̄bare poterim; . Nā quanto longior est
tropic' septentrionali circulo. tanto zona uerticib; quā laterib; angustior
ē. quia summitas ei in artū extremi cinguli breuitate contrahitur.
Deductio aut̄ laterū cū longitudine tropici ab utraq; parte distendit̄.
Deniq; ueteres omne habitabile n̄ram extente. clamidi simile eē dixe
runt. Igit̄. quia omnis terra in
qua ocean' ē adque in celestē
circulū quasi centron puncti ob
tinet locū. necessario de oceano
adiectū. qui tamen tanto nomi
ne quā sit paruus uidet̄. Nam

2v

Blu. (Lent) Acats. bbl., Nachl. Grimm 132,3

intellectus. super ambas prout ambas more ipsius poetæ dictum ex
istens. Nobis aliud ad defensionem ultra hec quæ diximus non occurrit.
Verum quomodo in medio posuimus quos fines nunquam uia solis excedat. ma
nifestum est autem omnibus quid dixerit. maro quæ constat erroris ignarum
erit ingenio singulorum inuenire. quid possit amplius perabsoluenda
hac questione deferri. His quoque ut arbitror nociosa inspectione tra
ctatis. Nunc de oceano quod permissum astruam. nuncius; gemino ambitu
ei terre corpore circumfluit. Cui uerus permissus est quod ab indocto hominum
genere nescit. Is enim quæ solui oceanum plures opinantur. de finibus ab illo
originali refusus. sed in ex necessitate ambitum fecit. Ceterum prior ei
corona per zonam terre calidam meat. superiora terrarum inferiora cingens.
flexum circa æquinoctialis imitata. Ab oriente uero duos sinus refundit.
unum ad extremitatem septentrionis. ad australem alterum. Rursusque ab oc
cidente non pariter enascuntur sinus. qui usque ad ambas quas super diximus ex
tremitates refusi occurrunt ab oriente demissis. Et dum uis summa. et im
petu immaniore miscetur. inuicemque se feriunt. ex ipsa aquarum collisi
one nascitur illa famosa oceanus accessio pariter et recessio. Et ubicumque
in mare cingit. et in angustissimis fretis. et in planis forte litoribus. ex ipsis
oceanus finibus quos oceanum nunc uocamus eueniunt. quia nostrum mare ex il
lis influit. Ceterum uerior ut ita dicam ei alucius tenet zonam perustam.
et ita ipse qui æquinoctiale quam sine exco nati quod ori lonte circulum am
bitu sue flexionis imitantur. omne terram quadrifidam diuidunt. et singu
las ut super diximus habitationes insulas faciunt. Nam inter nos et austra

Ad Nestu

Superior et alius oceanus
quadrifidus.

2x

Berlin (Ver), Fachbibl.

Nachl. Grimm 132,3